

Motion till riksdagen 2020/21:642

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Terrorism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa det offentliga samhällets legitimering av och anpassning till den islamistiska ideologin och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot heltäckande klädsel på offentlig plats och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot att bära slöja i förskolor och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot böneutrop och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka Forum för levande historias uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan kring radikaliserings och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad stöd till närstående och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat utbildningsstöd för myndighetspersonal och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rapporteringsplikt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förbud mot propaganda för terrorism och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot rättfärdigande av terrorhandlingar och tillkännager detta för regeringen.

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samröre med terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om deltagande i terrororganisation och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för terroristbrott och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallande av medborgarskap vid terroristbrott och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omhändertagande av resenärer från terrorkontrollerade områden och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Säkerhetspolisen direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördjupad samverkan inom Norden och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gränskontroller och Schengensamarbetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna var tidigt ute och varnade för de risker som öppna gränser, mångkulturalism och ett underfinansierat rättsväsende medför gällande framväxten av extremism och terrorism. Det var först när det var för sent, när Sverige redan hade drabbats, som de andra partierna vaknade. Trots detta uppvaknande är Sverige inte mindre utsatt i dag än i går. I takt med att IS besegrades internationellt flyttades kampen till vår bakgård. På grund av tidigare regeringars bristande insikt, och vilja att agera, finns i Sverige hundratals terrorister med praktisk erfarenhet av terror i IS och tusentals därutöver som delar deras åsikter.

Nu krävs det mer än någonsin att vi ligger steget före och driver igenom politik som bekämpar den destruktiva utvecklingen, att vi inte enbart förbereder oss för terrordåd utan förekommer dem. För att nå dit krävs utökade resurser till rättsväsendet för att stärka arbetet med att upptäcka, utreda och bestraffa terrorbrott. Det behövs utökade verktyg för de brottsbekämpande myndigheterna, men framför allt krävs det att politikerna anpassar sig efter hur verkligheten ser ut – inte hur de önskar att den skulle se ut.

Förebyggande åtgärder

Skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund

Terrorism och extremism är i grunden ideologiskt motiverat, varför det behövs ett regelverk som i ett tidigt skede upptäcker och motverkar framväxten av de extrema ytterkanterna gällande politik eller religion. Alltför ofta uppmärksammas det att ideella

föreningar eller trossamfund bjuder in predikanter som sprider antisemitiska eller antidemokratiska budskap, eller förhålligar islamistisk extremism.

Den svenska staten ska aldrig finansiera framväxten av eller underlätta och befrämja våldsbejakande extremism och antidemokratiska värderingar, varför vi kräver ett skärpt regelverk och tillsyn gällande bidrag till ideella föreningar och trossamfund.

Stoppa det offentliga samhällets legitimering av och anpassning till den islamistiska ideologin

Den största segregationen i Sverige är den kulturella. Det går inte att bortse från att det har kommit många människor hit från andra länder som uppskattar Sveriges välutvecklade välfärd och vårt starka sociala skyddsnät. Men det förekommer att de som kommer till Sverige i vissa fall inte alls tycker om svenska värderingar som jämställdhet eller individens frihet. I den kulturella segregationen har extremismen blomstrat och med den har det uppkommit nya krav på särbehandling. Detta i stället för tydliga riktlinjer för vad som bör tolereras har det mesta accepterats, i mångkulturalismens namn.

Tydlighet är viktigt. Därför ska könssegregerade verksamheter, skattefinansierad omskärelse av barn samt servering av kött från djur som har slaktats utan bedövning förbjudas. Detta ska aldrig förekomma inom offentligt finansierade verksamheter.

Förbud mot heltäckande slöja

Det är av yttersta vikt att vi försvarar våra demokratiska, kulturella och sekulära värderingar för att förhindra att människor leds in i extremism. I ett antal europeiska länder, däribland Danmark, Belgien, Frankrike, Lettland och Österrike, råder förbud mot att bära ansiktstäckande plagg. Vi ser ingen anledning att tillåta denna extremistiska och kvinnoförtryckande symbol och föreslår därför att heltäckande slöja ska vara förbjudet på allmän plats.

Förbud mot slöja i skolor

Det har tidigare uppmärksammats att föräldrar i allt större utsträckning vill att deras minderåriga barn ska bära slöja. I en granskning genomförd av en av landets större dagstidningar svarade 27 av 40 förskolor att de kunde tänka sig att kontrollera, tillrättavisa eller tvinga barn att bära slöja.

De barn som växer upp i utanförskapsmiljöer har väsentligt sämre förutsättningar att lyckas i det svenska samhället. Denna i grunden orättvisa ordning leder till hopplöshet och frustration. Segregation och utanförskap skapar en grogrund för islamism och extremism. Skolan blir en viktig plats för barn som växer upp i utanförskapsområden. Här kan de komma i kontakt med det svenska samhället och bekanta sig med majoritetssamhällets normer och regler. För- och grundskolan ska verka för att bryta segregation och vara en plats där barn i särskilt utsatta områden får möjlighet att bekanta sig med det svenska samhället. Den får aldrig bidra till att upprätthålla segregering, hedersrelaterade strukturer och tvingande normer från avlägsna kulturer. Därför bör man inte tillåta slöja på barn i för- och grundskolan.

Förbud mot böneutrop

Kyrkan och kristendomen har under närmare tusen år haft stor betydelse för den svenska kulturen. Att förneka kyrkan och dess historiska betydelse för Sverige är att förneka en stor del av vår kultur. Kyrkan och kristendomen har en särställning av denna anledning.

Det muslimska böneutropet har inte samma ställning varken historiskt eller kulturellt utan är ett relativt nytt fenomen i Sverige. En utbredd uppfattning är att påtvingad religiös propaganda på ett språk man inte förstår är ett otrevligt och störande inslag i stadsbilden. Debatten om religionsfriheten är sällan så detaljerad att den begrundar skillnaden mellan positiva och negativa rättigheter. Om denna skillnad hade tagits i beaktan torde det stå klart att böneutrop inte omfattas av religionsfriheten, varför förbud mot detta går att genomföra med nu gällande fri- och rättigheter. Då religionsfriheten inte hindrar ett förbud, och behovet av ett sådant är betydande, bör således dessa förbjudas och tillstånd för detta ska inte beviljas.

Utöka Forum för levande historias uppdrag

Forum för levande historia har ett uppdrag att främja arbetet med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter och har i dag särskilt till uppgift att informera om Förintelsen och kommunistiska regimers brott mot mänskligheten. Vi anser att detta arbete är positivt; kunskap är en grundsten i arbetet mot extremism.

Uppdraget för Forum för levande historia bör därför utökas till att, utöver att lyfta höger- och vänsterextremismens illgärningar, även lyfta islamismens antidemokratiska natur och brott mot mänskligheten. Detta för att förhindra att unga radikaliserar till följd av ett förhållande av islamismen.

Nationell handlingsplan kring radikalisering

Kriminalvården har vid ett flertal tillfällen fått i uppdrag att utveckla sitt arbete för att motverka och förebygga radikalisering och våldsbejakande extremism. Medan detta är positivt måste det finnas en enhetlig plan som även inkluderar hur kommunala, regionala och andra statliga enheter ska agera kring radikalisering.

Sverigedemokraterna anser därför att det ska utformas och införas en nationell handlingsplan för arbetet med att upptäcka och motverka radikalisering så att vi kan säkerställa att hela Sverige har en fullgod beredskap och en tydlig ansvarsfördelning när en person som uppvisar tecken på radikalisering uppmärksammas.

Utökat stöd till närstående

Utöver en nationell handlingsplan krävs tydlig information om hur exempelvis föräldrar, vänner och bekanta ska agera och vilket stöd de kan förväntas få när en person i deras umgängeskrets är på väg att dras in i nätverk präglade av våldsbejakande extremism.

Sverigedemokraterna anser att det ska finnas en instans att vända sig till när man vill rapportera in ett ärende rörande extremism och att denna instans ska samordna de myndigheter som på något sätt ansvarar för att motverka radikalisering och återkoppla

till berörd person. Vidare bör lämplig myndighet ta fram lättläst information om hur man som närstående ska agera när man uppmärksammar extremism.

Förbättrat utbildningsstöd till myndighetspersonal

I takt med att problemet med radikaliserings har ökat kraftigt har vi kunnat se en brist i kompetens kring hur myndighetspersonal ska upptäcka radikaliserings. Att tidigt se tecken på radikaliserings och sätta in åtgärder och behandling motverkar ytterligare radikaliserings och hindrar tillväxten för sådana grupper.

Sverigedemokraterna vill därför se ett förbättrat utbildningsstöd till den myndighetspersonal som kan komma i kontakt med personer som uppvisar tecken på radikaliserings.

Registrering av att en person sympatiserar med en terrororganisation

Säkerhetspolisen har visat intresse för att tillåtas att registrera individer som sympatiserar med terrororganisationer. Polisdatalagen ger brottsbekämpande myndigheter verktyg att arbeta med brottsbekämpning, när det gäller behandling av vissa personuppgifter i underrättelsesyfte. Enligt Säkerhetspolisen kan det finnas en koppling mellan personer som kan begå terrorrelaterade brott och de som redan har IS-sympatier.

Reglerna omkring sådan registrering är dock osäkra, då det enligt 6 kap. 1 § krävs att sådana uppgifter behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslighet som innefattar, i detta fall, terrorbrott. Problematiken härstammar i huvudsak sådana uppgifter alltid kan anses göra det, varför sådana registers laglighet är tveksam. Det borde således klargöras att register över personer som sympatiserar med terrororganisationer bör kunna föras, i syfte att ge Säkerhetspolisen fullgoda underlag för sin verksamhet.

Rapporteringsplikt

Sverige står ut jämfört med övriga Europa när det kommer till människor som har rest, eller planerat att resa, för att ansluta sig till en terrororganisation. Medan resan och förberedelsen till resan är straffbelagd saknas det ett verktyg för dem som befinner sig i riskzonen men där gärningen inte är tillräckligt långt gången för att det ska kunna bedömas som förberedelse till terrorresa. Möjligheten att, i likhet med Tyskland, införa löpande rapporteringsplikt till polisen för personer som på sannolika skäl kan misstänkas planera en terrorresa bör utredas.

Brottsbekämpning

Förbud mot propaganda för terrorism

Propaganda för terrorism sprids i dag i sociala medier, i religiösa församlingar och i många andra sammanhang. Medan det är förbjudet att uppmana till terroristbrott enligt

lagen om straff för offentlig uppmaning, finns det skäl att utreda hur man på ett mer omfattande plan kan förhindra propaganda för terrorism eller terrororganisationer. Det gäller exempelvis sådana fall där gärningsmannen inte uppmanar direkt till sådan brottslighet men ändå propagerar för deltagande i organisationer som kan bedömas utgöra terrororganisationer.

Förbud mot rättfärdigande av terrorhandlingar

Medan ett förbud mot propaganda för terrorism på ett bredare sätt kan straffa dem som uppmanar och uppmuntrar till terrorism, finns behov av att även titta närmare på dem som rättfärdigar terrorhandlingar. Frankrike har exempelvis en sådan lagstiftning som nyttjades i samband med det senaste terrordådet för att gripa en politiker för det vänsterradikala partiet La France Insoumise som uttalade stöd för mordet på en fransk polis. Ett liknande lagförslag i Sverige är ett välbehövt komplement till nuvarande lagstiftning för att förhindra att terrorism normaliseras ytterligare.

Samröre med terrororganisation

Regeringen föreslog i proposition 2019/20:36 en ny straffbestämmelse som omfattar vissa former av samröre med terrororganisationer om en gärning är ägnad att främja, stärka eller understödja denna. Det finns anledning att beröra ett par aspekter av förslaget, oaktat att en kriminalisering är både nödvändig och önskvärd. Flertalet remissinstanser har berört problematiken gällande definitionen av terrororganisation. Även om regeringen redogör för detta finns det anledning att notera gränsdragningen då en sammanslutning anses ha en politisk och en militär gren. Det bör anses önskvärt att närmare konkretisera hur pass åtskild verksamheten bör vara för att detta ska anses tillämpligt. Det finns anledning att anse att beaktandet av samtliga omständigheter är nödvändigt, men vägledningen i fråga om vilka omständigheter som bör beaktas får anses otillräcklig.

Det finns även andra former av samröre med och stöd till terrororganisationer som bör anses straffvärda än de som anförs i propositionen. Exempelvis kan noteras de som försörjer terrorister eller terrororganisationer med mat och underhåll av materiel. Vidare bör bestämmelsen omfatta att förse en terrororganisation med information som är menad att understödja organisationens verksamhet i den mån informationen delas på ett sådant vis som är ägnat att främja, stärka eller understödja terrororganisationen. Även sådana handlingar möjliggör terrororganisationers fortlevnad och bör anses klandervärda nog för att omfattas av straffansvar.

När det gäller vilka handlingar som ska anses straffbara under en straffbestämmelse om samröre, finns det anledning att notera den grundlagsstadgade problematik som Lagrådet anför även i denna del. Det finns således ytterligare anledning att snarast se över undantaget för föreningsfriheten, än enbart införandet av ett deltagandebrott.

Deltagande i terrororganisation

Proposition 2019/20:36 saknade en nödvändig kriminalisering av deltagande i terrororganisation. Ett sådant medlemskap eller deltagande i en organisation av detta slag bör anses klart falla inom det straffvärda området. Det bör dock med anledning av

vad Lagrådet yttrat vid den tidigare lagrådsremissen, för att säkerställa tillämpligheten av en sådan bestämmelse, ske en grundlagsändring i syfte att säkerställa detta. Den beredning som regeringen genomfört bör anses saktfärdig och undermålig. Även efter propositionen hänvisade regeringen till att åter, med grund i den tidigare terrorismöverenskommelsen, föra en dialog om en sådan grundlagsändring. Ytterligare tid gick innan regeringen tillsatte en utredning, som dock har fundamentala problem i utredningsdirektiven i denna del. Direktiven frågar huruvida det bör införas utökade möjligheter att begränsa föreningsfriheten i förhållande till sammanslutningar som ägnar sig åt terrorism. En sådan skrivning lämnar rum för att inte föreslå en sådan ordning, och oavsett vad resultatet är fördröjer en sådan utredning att en kriminalisering av deltagande kan komma på plats. Regeringen bör därför, antingen i ett tilläggsdirektiv till den nuvarande utredningen eller till en ny utredning som tar över delfrågan, klargöra att utredningen ska lämna förslag på hur en sådan revidering kan genomföras.

Skärpta straff för terroristbrott

I dag motsvarar inte straffskalorna för vissa terrorbrott graden av klander som sådana gärningar innebär. Detta gäller exempelvis rubriceringarna om utbildning för terroristbrott, finansiering av terroristbrott och resor i terrorismsyfte. En övergripande revidering bör således ske med utgångspunkt i att straffskalorna för samtliga terrorbrott ska ses över och skärpas. Sådana terroristbrott av normalgraden bör i normalfallet motsvara fängelse i minst fyra år och om brottet är grovt fängelse i minst åtta år. För brott som är grova bör livstids fängelse finnas i straffskalan. Att medvetet medverka till terrorism innebär både att stödja extremism och att möjliggöra terrordåd. Sådana gärningars allvar måste motsvaras av straff som tillgodoser det allvaret.

Återkallande av medborgarskap vid terroristbrott

Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit att den som döms för terroristbrott och har dubbelt medborgarskap ska få sitt svenska medborgarskap indraget. Vi vidhåller den inställningen och vill att riksdagen ger detta till känna för regeringen som ska återkomma med ett sådant lagförslag. Möjligheten att dra in medborgarskapet även om det gör en person statslös bör utredas och inkluderas i ett sådant lagförslag.

Omhändertagande av resenärer från terrorkontrollerade områden

Genom att häkta samtliga som återvänder från terrorkontrollerade områden kan polisen ges tid att utreda om de har begått brott eller om de har planerat att begå brott. När det gäller rikets säkerhet bör polisen ha goda möjligheter att förhindra framtida dåd, även i tider då det råder personal- eller resursbrist.

Regeringen bör återkomma med ett lagförslag som syftar till att alla som åker till terroristkontrollerade områden eller kan misstänkas ha något med terrorgrupper att göra, systematiskt häktas och utreds så snart de återvänder.

Säkerhetspolisens direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem

Säkerhetspolisen har önskat direkttillgång till Migrationsverkets asylsystem. Anledningen till önskemålet är att Säkerhetspolisen i godtagbar tid ska hinna utreda den kraftigt ökade mängden fall av säkerhetshot. Säkerhetspolisen ansökte redan i december 2015 om en sådan direkttillgång, varefter Datainspektionen yttrade sig och anförde tveksamheter om så var tillåtet eller ej. Riksdagen har i ett tillkännagivande (bet. 2019/20:JuU32) anført att en översyn av sekretesslagstiftningen ska ske i syfte att säkerställa att Säkerhetspolisen får sådan tillgång samt att övergripande öka möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter i syfte att förhindra och förebygga brott. Det är angeläget att en sådan utredning snarast genomförs och förslag som motsvarar vad riksdagen har tillkännagivit genomförs.

Internationella insatser

Fördjupad samverkan inom Norden

Extremism, radikalisering och terrorism är inte ett lokalt fenomen. Detta har vi sett inte minst i samband med att IS-terrorister från hela Europa rest till Syrien och Irak för att mörda och våldta.

Ett ökat utbyte av positiva exempel bör därför stödjas. Detta kan ske genom att man inrättar en årligt återkommande nordisk konferens kring motverkande av våldsbejakande extremism. En sådan konferens kommer att leda till en bättre terrorberedskap i såväl Sverige som våra grannländer, vilket med tanke på en alltjämt fri rörlighet gynnar alla.

Gränskontroller och Schengensamarbetet

Den fria rörligheten i EU har varit problematisk för arbetet mot terror. Terrormisstänkta eller personer dömda för terrorbrott har kunnat resa mellan länderna utan betydande kontroll. Samtidigt har arbetet för att förhindra att migranter med terrorympatier reser in i Sverige varit obefintligt.

För att förhindra att personer som inte har rätt att vistas i Sverige reser in och ut som de behagar krävs ett fullgott gränsskydd. Detta bör upprättas i form av gräns- och id-kontroller vid de delar av gränsen där migranter kan förväntas anlända. All inkommande trafik med buss, lastbil eller personbil ska kunna kontrolleras av en kraftigt förstärkt gränskontrollorganisation. Endast id-kort eller pass från viseringsfria länder ska godtas och i annat fall ska visum eller en annan giltig handling för vistelserätt kontrolleras. En sådan ordning hindras dock i dag av Schengenkodexen och EU-rätten, varför en revidering av dessa bör ske. Då detta ligger utanför riksdagens mandat kan endast regeringen verka för ett sådant resultat. Regeringen bör därför driva att en omförhandling av Schengensamarbetet ska ske så att samtliga länder kan upprätta ett fullgott gränsskydd i form av stadigvarande inre gränskontroller.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)